



BENİMLE KONUŞ VE BENİ DİNLE!

12 Öneri

Çocuklarımıza konuşmayı öğrenirken onlara
nasıl destek olabiliriz

ANNE-BABALARA BROŞÜR



**INNS'
BRUCK**

Künye:

Sahibi, derleyen, yayınlayan:

Amt der Tiroler Landesregierung: Abteilung JUFF- Fachbereich Integration
Stadt Innsbruck: MA V - Kinder- und Jugendbetreuung, MA III - Stadtplanung, Stadtentwicklung und Integration

Temel içerikler: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Gerlinde Sammer, Elizabet Hintner

Metin: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Lidwina Boso

Yazı işleri: Eva Grabherr (okay. zusammen leben), Johann Gstir ve Andrea Moser (JUFF – Uyum Bölümü), Nicola Köfler (Innsbruck Şehri)

Çeviri: Çiğdem Gökmen-Erden, TRADOLEX Language Services, Şenay Çadirci

Tasarım: CCK Werbeagentur, Innsbruck

Basım: Tiroler Repro, 2013

© okay. zusammen leben (okay. birlikte yaşam) / Göç ve Uyum için Proje Merkezi (Verein Aktion Mitarbeit/Eylem İşbirliği Derneği), Dornbirn (Avusturya), Kasım 2008.

Bu broşürün temel içerikleri 2008 yılında "Daha fazla dil için. Erken dil teşviki ve çok dillilik - Erken eğitimde ailelerin ve kuruluşların karşısına çıkan bir zorluk" isimli program çerçevesinde Vorarlberg Eyaleti adına geliştirildi. Bu programla ilgili bilgiler için: www.okay-line.at

Bilgilendirme/ Sipariş:

JUFF – Fachbereich Integration des Landes Tirol (Tirol Eyaleti Uyum Bölümü),

Michael-Gaismairstraße 1 - 6020 Innsbruck - Tel. +43 (0)512/ 508-2858

Faks +43 (0) 512/ 508- 742858 - E-posta: juff.integration@tirol.gv.at - İnternet: www.tirol.gv.at/integration

Stadt Innsbruck. MA V – Amt für Kinder- und Jugendbetreuung

(Innsbruck Şehri. MA V – Çocuk ve Gençlik Dairesi),

Maria-Theresien-Strasse 18 - 6010 Innsbruck - Tel.+ 43 (0) 512-5360-4210-4220 - Faks: + 43 (0) 512-5360-1736

E-posta: post.kinder.jugendbetreuung@innsbruck.gv.at - İnternet: www.innsbruck.gv.at

Stadt Innsbruck, MA III - Stadtplanung, Stadtentwicklung und Integration, Maria-Theresien-Strasse 18,

6010 Innsbruck, Tel.+ 43 (0) 512-5360-5182, Fax: + 43 (0) 512-5360-1727,

E-Mail: post.stadtplanung@innsbruck.gv.at; İnternet: www.innsbruck.gv.at

Sevgili anne-babalar,

“benimle konuş ve beni dinle!

adlı broşürümüzün elinize ulaşmış olması bizim için büyük bir mutluluk!

En değerli varlığımız olan çocuklar aynı zamanda geleceğimizi şekillendirecek olanlar. Kendi yollarında yürürken bizim güçlü desteğimizi hak ediyorlar. Siz anne-babalar olarak çocuğunuz için en iyisini istiyorsunuz – çocuğunuzun ilerideki gelişimi için çok önemli bir konuya bu broşürle parmak basmak ve size bu konuda desteğimizi sunmak istiyoruz: Diller ve dilleri iyi bilmek bugün ve gelecekte toplumumuzdaki yaşam için belirleyici olacak ve mesleki hayat için çok önemli bir temel oluşturacak. Yaşamın ilk yılları bir insanın dil gelişimi açısından büyük önem taşıyor. Siz çocuklarınızı konuşma ve dil öğreniminde teşvik edebilir, onlara yardımcı olabilirsiniz. Broşürümüzde bununla ilgili çok sayıda faydalı bilgi bulabilirsiniz. Broşür birçok pratik öneriyle birlikte çocukların bir, iki veya daha fazla dil öğrenerek ne kadar iyi büyüyebileceğini gösteriyor.

Çocukları konuşmayı öğrenirken teşvik etmek çok zor bir şey değil. Önemli olan dikkatlerini çekebilmek ve aktif olmalarını sağlamak. Bu nedenle bu broşürü sadece bir kere okuyup geçmekle kalmayın. Size yol göstermesine müsaade edin. Yaşamının ilk yıllarında çocuğunuzun iyi bir şekilde teşvik edilmesinde size yardımcı olabilecek birçok şeyi tekrar tekrar keşfedeceksiniz.

Size çocuklarınızla bol keyifler ve başarılar dileriz.



Christine Baur

Kaymakam

Christine Baur



Christine Oppitz-Plörer

Innsbruck Belediye Başkanı

Christine Oppitz-Plörer

Hamilelik döneminde bile çocuğunuzun dil gelişimini destekliyebildiğinizi

Merhaba, siz beni göremiyorsunuz, fakat ben sizi duyabiliyorum!

Uzmanlar ne diyor?

- Hamileliğin 4. ayından itibaren, anne karnındaki bebek, sesleri ve bilhassa annesinin sesini algılamaya başlar.
- Ana dilinin melodisi, doğumdan önce bir çocuğu etkiler. Müzik ve gürültülerde anne karnındaki bebeği etkiler.
- Anne-babalar çocuğun ilk yaşlarda dil konusunda örnek aldığı en önemli insanlardır. Bu nedenle, hamilelik dönemi dahil, anne-babaların çocuğu ile hangi dilde veya dillerde konuşmak istediğini iyi düşünmeleri gerekir.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Hamilelik döneminde bebeğinize kendi dünyanızı anlatın. Ona duygularınızdan bahsedin.

Evde çocuğunuz ile **hangi dilde** (veya dillerde) konuşacağınıza karar vermenizde aşağıdaki düşünceler size yardımcı olacaktır:

Çocuğunuz ile, en iyi **bildiğiniz** ve kendinizi rahat hissettiğiniz dilde konuşun. Ancak, o dilde çocuğunuza en geniş dil hazinesini verebilirsiniz. Bu şekilde, gelecekte çocuğunuzun öğreneceği bütün diğer diller için sağlam bir temel atmış olursunuz.

Eğer anne-baba olarak **bir çok dili** iyi konuşabiliyorsanız bu çocuğunuz için çok değerli bir başlangıç olacaktır. Bu durumda anne ve baba olarak, „iyi“ bildiğiniz dili çocuğunuz ile konuşun. Böylelikle çocuğunuzun hayatında, iki dili iyi konuşan örnekleri olacaktır.

Aile içinde konuşmayı kararlaştırdığınız dil hangisi olursa olsun, çocuğunuzun yaşadığı ülkenin dili olan Almanca'yı da iyi öğrenmesi oldukça önemli. Burada kendisini rahat hissedebilmesi, iyi arkadaşlar edinebilmesi ve iyi bir eğitim alabilmesi için Almanca'yı iyi bilmesi gerekir. Günlük hayatınızda evde başka bir dil konuşsanız bile, çocuğunuz Almanca'yı öğrenebilir.

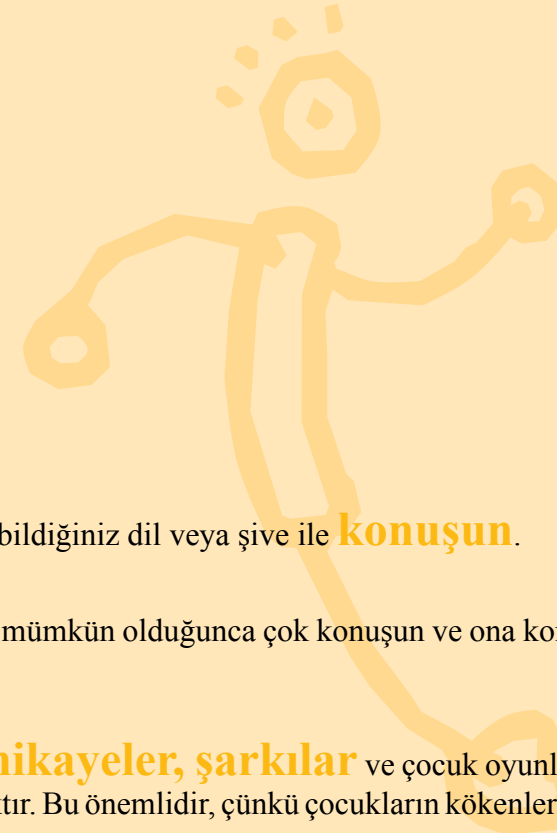
Çocuğunuz ile size en yakın olan dilde konuşmanızın, çocuğunuza en çok faydası olacağını

2. Annemin dili okeydir! – Babamın dili okeydir

Uzmanlar ne diyor?

- Genel ve dil gelişimi için duygusal bağ çok önemli bir temeldir. Çocuk, anne-babasının onunla konuştuğu dilde, kendilerini rahat ve güvende hissedip hissetmediklerinin farkına varır.
- Çocuklarına öğrettikleri dili anne-babalar ne kadar iyi konuşurlar ise, bu çocuklarının dil gelişimi için de o kadar yararlı olur.
- Kendi ana dilini çok iyi konuşabilmek, diğer dilleri öğrenmek için en önemli temeldir. Çocuklarınıza ilettiğiniz her dil dünya üzerine bilgi içermektedir.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Çocuğunuz ile en iyi bildiğiniz dil veya şive ile **konuşun**.

Çocuğunuz ile mümkün olduğunca çok konuşun ve ona konuşması için bol vakit ayırın.

Kendi vatanınıza ait **hikayeler, şarkılar** ve çocuk oyunları sizi ve geçmişinizi çocuğunuza anlatacaktır. Bu önemlidir, çünkü çocukların kökenlerini bilmeye ihtiyaçları vardır.

Çocuğunuza diğer dillerinde **yolunu açın**. Onlara iyi örnek olun! Eğer siz diğer dillere, dil öğrenmeye, ana dilinizi iyi muhafaza etmeye ve Almanca'ya sıcak bakarsanız, bu durum çocuğunuza da yansıtacaktır.

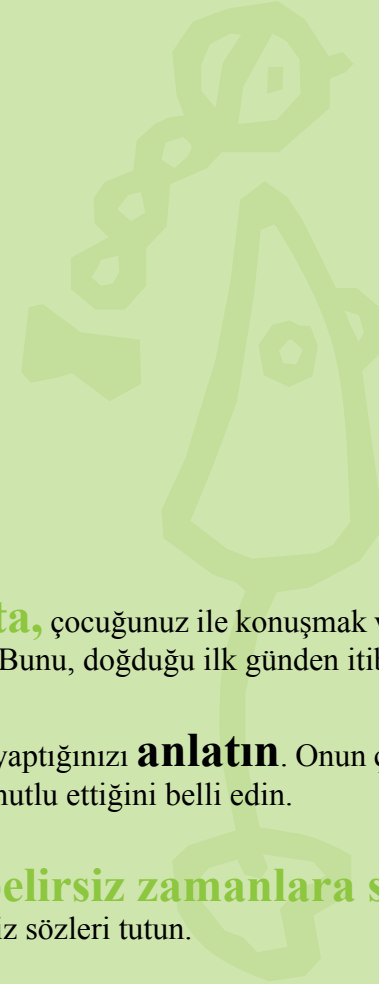
Özgüvenin, çocuğunuzun dil gelişimi için en iyi temel olduğunu

3. Ben olduğum gibi sevimliyim!

Uzmanlar ne diyor?

- Çocuğun gelişimi ve dil öğrenmesi için özellikle anne-babanın ilgi ve alakasına ihtiyacı vardır. Onun özgüvenini geliştirebilmesi için sevildiğini ve benimsendiğini yaşaması ve hissetmesi gerekir. Bu enerji gelişmesinin anahtarıdır.
- Bir çocuğun güvenede ihtiyacı vardır. Anne-babasının vakti olmadığında, neden onu dinlemediklerini ve ne zaman tekrar onunla ilgilenilmeye başlanacağını çocuğun bilmesi gerekir. Bir şeyin neden olması gerektiğini veya mümkün olmadığını çocuk bilmek ister.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Günlük hayatta, çocuğunuz ile konuşmak ve onu sohbete dahil etmek için bir sürü imkanınız vardır. Bunu, doğduğu ilk günden itibaren yapmaya başlayabilirsiniz.

Ona o anda onunla ne yaptığınızı **anlatın**. Onun çıkardığı seslere karşılık verin ve o seslerin sizi ne kadar mutlu ettiğini belli edin.

Çocuğunuza belirsiz zamanlara söz vermeyin, bu onu tedirgin eder. Ona verdiğiniz sözleri tutun.

Çocuğunuzla konuşun, size neler anlatmak istediğini dinleyin! Bırakın size yaşadıklarını anlatsın. Konuşmasını sakın bölmeyin, bitirmesini bekleyin.

Çocukların iki veya daha fazla dille yetişebildiklerini, bunun altından kalkamayacakları bir şey olmadığını

4. Kafamda iki veya daha fazla dile bile yer var!

Uzmanlar ne diyor?

- Çocuklar, hiç sorun yaşamadan iki veya daha fazla dille yetişebilirler. Milyonlarca çocuk, günlük yaşamda çeşitli dillerin kullanıldığı ülkelerde yaşıyorlar. Bu, çocuğun gelişimine hiç bir şekilde zarar vermez.
- Çok dilli çocuklarda tek dilli çocuklar gibi gelişmekte, yani hepsi birbirinden farklı. Biri erken konuşmaya başlarken diğeri daha geç konuşur, kimi çok konuşurken kimi az konuşur.
- Çocuğun dil gelişimi dinamiklidir. Sürekli ilgi halindedir, yeni şeyler öğrenir ve bunları eski öğrendikleri ile bütünleştirir. Dilleri karıştırmak da bu gelişimin bir parçasıdır.
- Dikkat etmek, bir doktor veya uzman ile görüşmek ancak çocuk uzun süre bir gelişim göstermez veya konuşmayı bırakırsa gereklidir.
- Çocuklar birden fazla dille büyümekte iseler, her dilde bilinçli desteğe ihtiyaçları vardır. Çocuklarının, bunu iyi başarabilmelerine anne-babalar farklı şekillerde katkıda bulunabilirler.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Siz çocuğunuzu kendi **ana dilinizde** örneğin Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, Kürtçe, Rusça, İspanyolca vs. konuşarak yetiştiriyorsunuz ve çevrenizde konuşulan dil Almanca.

Bu durumda siz çocuğunuz ile mümkün olduğunca kendi dilinizde çok konuşun. Ama Almanca konuşan komşu ailelerle görüşmesini sağlayın. Çocuğunuzun Almanca konuşan arkadaşlar bulmasına yardımcı olun. Çocuğunuzu kreşe veya ana okuluna yollayın. Bu onun gelişimini destekleyecektir. Almanca konuşan çocuklar ile ne kadar erken bir araya gelir ise, ikinci bir dili o kadar erken ve kolay öğrenir.

Siz anne-baba olarak çok iyi iki dil biliyorsunuz? Bu durumda çocuğun “annesinin ana dilini” ve “babasının ana dilini” öğrenme imkanı olacaktır. Kesin dil kuralları koyun. Her şeyden önce küçük çocuklar için bu çok önemlidir. Anne kendi “ana dilinde” konuşur, baba ise kendi “ana dilinde”. Böylelikle çocuk kişiler ile diller arasında bağ kurar ve kiminle hangi dilde konuşacağını bilir. Bu, kendi kafasında dilleri belli bir düzene sokmasına yardımcı olur.

(Dilleri belli **durumlarda** kullanma gibi bir düzen de kurulabilir: Günlük belli bir dil konuşulurken, akşam yemeklerinde, ev ödevleri yapılırken veya “yatakta masal okunurken” diğeri dil kullanılır. Buna “dil adacıkları oluşturmak” denir.)

Çocuğunuz ister tek, ister iki hatta üç dilde bile büyüse dahi asıl önemli olan onunla çok konuşmanızdır. Çocuğunuza

Sadece iyi duyan çocukların konuşmayı daha iyi öğrendiğini ve ayrıca bebeklerin yüksek ses tonu ile söylenenlere daha çabuk tepki verdiklerini

5. Benimle konuş ve beni dinle!

Uzmanlar ne diyor?

- İyi duymak iyi konuşmanın ana kuralıdır. Sağlıklı bir bebek altıncı ayından itibaren sürekli daha fazla mırıldanmalıdır, duyduğu sesleri tekrarlamaya çalışmalı ve kendi kendine “konuşmalıdır”, yoksa işitme duyusunun tekrar kontrol ettirilmesi gerekir.
- Duyma özürü bebekler dahi ilk aylarda kendi kendilerine sesler çıkartırlar ama gittikçe bunlar azalır.
- Daha yüksek sesle konuşmak bebeklerin ilgisini artırır. Bu şekilde ilk gülcüklerini sağlar.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuzun özellikle **6. ayından** itibaren izlemeye başlayın. Seslere tepki veriyor mu? Çağırduğunuzda kafasını çevirip size bakıyor mu?

Bebeğin dikkatini çekmek için müzik kutuları ve çingiraklar çok uygundur.

Çocuğunuz ile mümkün olduğu kadar sık konuşun. Onunla herşeyi, mesela; ona o anda onunla ne yaptığınızı yada kendinizin neler yaptığını anlatabilirsiniz.

Bebeğinizin çıkardığı **ilginç sesleri** ve mırıldanmasını taklit edin. Yeni doğmuş bir bebeğe dahi onunla ne yaptığınızı anlatın. Şarkı söylemek ve tekerlemeler, her yaştaki çocuklar tarafından sevilir.

Çocuğunuz veya bebeğiniz orta **kulak iltihabı** geçirmiş ise mutlaka belediyenizde bulunan anne-baba danışmanlığına yada doktora kontrol ettirmeye götürün.

Dilin tüm duyu organları kullanılarak yani sadece duyararak değil, dokunarak, görerek, öğrenerek, eline alarak vs. öğrenildiğini

6. Ben bunu kendim yaparım!

Uzmanlar ne diyor?

- Duymak, görmek, dokunmak, hareket etmek, anlamak. Hareketleri kavramak, yer çekimini yaşamak ve daha bir çok şey bir bebeğin dünyayı tanımmasına ve anlamasına yardımcı olur. Bu şekilde duygusal, zihinsel ve sosyal yeteneklerini ve tabii ki kendi dilini oluşturur.
- Bebeğinizin bir şeylere dokunma imkanı var ise neyin “düz” neyin “tırtıllı” olduğunu öğrenir. Yiyecekleri deneme imkanı var ise neyin “tatlı” neyin “ekşi” olduğunu öğrenir. Ancak emekleyerek kenar ve köşenin farkına varabilir. Bu şekilde beyninde kelimelere uygun zihinsel tasarımlar oluşturur.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Bebeğinizi sık sık kucağınıza alın ve her dokunuşu keyife dönüştürün.

Bebeğinizin bir şeyleri **ellemesine, tutmasına** ve bırakmasına izin verin! Isırması için eline bir şey verin! Bırakın mümkün olduğunca çok şeyi kendisi deneyerek öğrensin!

Biraz daha büyüdüğünde, mümkün olduğunca çok şeyi denemesine izin verin. Evde, oyun parklarında veya bahçede emeklesin, yürüsün, kum ve su ile oynasın, çağırınsın ve şarkı söylesin, size yemek yaparken yardım etsin, sofrayı kursun, bahçede toprağı bellesin, çiçek diksin.

Hareket etmesi, oyun oynaması, sağlıklı beslenmesi ve çürüksüz dişlerinin olması ile çocuğun konuşma yeteneğini geliştirmesi arasında bağlantı olduğunu

7. Sizin düşündüğünüzden daha fazla şeyler yapabiliyorum!

Uzmanlar ne diyor?

- Oyun ve hareket konusunda çocukların tecrübeye ihtiyaçları vardır. Dili geliştirmek demek, ona bol hareket imkanı sağlamak demektir. Bırakın atlasın, zıplasın, yürüsün, koşsun, dans etsin vs. Dil ve hareket etmek ayrılmaz bir bütündür.
- Çocuğun oynarken yaptığı hareketler sayesinde bilhassa parmakları gelişir, el becerisi artar, aynı şekilde ağız ve dil hareketleride daha düzgün olmaya başlar.
- Çocuğun düzgün konuşabilmesi için diş yapısının düzgün olması gerekir. İyi anlaşılır telaffuz, iyi dil bilgisinin bir parçasıdır.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Bırakın çocuğunuz alçak duvarların üzerinde **yürüsün**, yemeğini elleri ile yesin, suyunu kamış ile içsin, pamuk üflesin vs. Sık sık oyun parklarına gidin, tabiatda dolaşın. Onunla el işi yapın, makas kullanmasına izin verin. Siz yanında iken korkmayın bir şey olmaz. Bu şekilde hareketlerini kontrol etmeyi öğrenir ve hayal gücü gelişir.

Çocuğunuza mümkün olduğu kadar nadir emzik verin ve bu alışkanlığının en fazla iki yaşına kadar son bulmasına dikkat edin. Uzun süreli emzik kullanma diş yapısına zarar verir ve konuşabilmeyi zorlaştırır.

Sağlıklı beslenmesi ve dişlerinin arasında “ısırabileceği” bir şeylerin olması çok önemli.

Çocuğunuza şekerli içecekler içirmeyin. Çünkü aşırı şeker hem dişlere hemde metabolizmaya zarar verir. Susuzluk, su veya soğutulmuş çay ile giderilebilir.

Hergün birlikte oynamanın ve konuşmanın dil gelişimine muazzam ilerleme sağladığını

8. Benimle oynarmısın?

Uzmanlar ne diyor?

- Çocuğunuzla ilgilenmekten, onunla konuşmaktan ve oynamaktan zevk almaya çalışın. Ayrıca bu meşguliyetler sayesinde çocuğun beyninde yapılar ve ağlar oluşur. Bu yapılar ve ağlar, çocuğunuzun dil gelişimini ve ilerleyen yaşlarda okulda öğrenme kabiliyetini belirler.
- Bir veya bir çok dili düzenli olarak dinlemek ve konuşmak, çocuğun o dilin kurallarını öğrenmesinde yardımcı olur. Çocuk bu şekilde kelimeler öğrenir, o dillerin dilbilgisini (gramerini) çözer ve öğrenir, başkaları ile düzgün bir şekilde iletişim kurup konuşmayı öğrenir. Her dilin çok “gıdaya” ihtiyacı vardır ve mümkün olduğunca kendisi çok konuşmalı ve duymalıdır.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Çocuğunuz ile **oynarken ve konuşurken** onun göz hizasına inin. Günlük en az 15 dakika çocuğunuzla birebir ve ona hitab ederek konuşun!

Onun ile günlük işlerini yaparken dahi konuşun. Mesela, ayakkabısını veya ceketini çıkartırken, terliklerini giyerken, çayını verirken, yatmaya giderken vs. Sadece emirler vermek veya yapması gerekenleri söylemek yeterli değildir!

Zengin bir dil kullanın, böylelikle çocuğunuzun kelime hazinesi genişleyecektir. (Bunu mesela aynı anlamı taşıyan farklı kelimeler kullanarak yapabilirsiniz. Örneğin iyi, güzel, hoş gibi.)

Şarkılar ve tekerlemeler, her yaşta çocuğun kelime hazinesini geliştirebileceği müthiş bir kaynaktır. Kendi çocukluğunuzdaki tekerleme ve şarkıları hatırlayamıyorsanız, kendi anne-babanıza veya ailenin diğer yaşlı üyelerine sorun. Olmazsa kitaplardan araştırın, okuyun. Yada kendi şarkı ve tekerlemelerinizi icad edin.

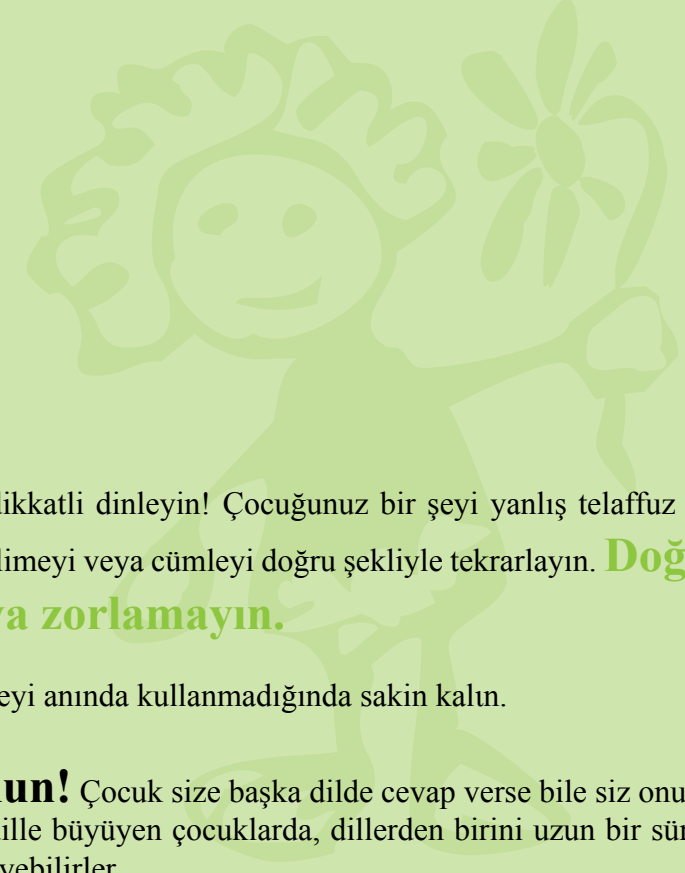
Çocuğu sürekli düzeltmemek ve söyleneni tekrarlamaya zorlamamak gerektiğini

9. Sana birşey anlatmak istiyorum!

Uzmanlar ne diyor?

- Çocuğunuz birşey anlatırken onu dikkatli dinlemeniz çok önemli
- Düzeltmek çocuğun konuşma hevesini kırar. Doğru teknik ise „düzelterek tekrarlamak“.
- Çocuklar her zaman becerilerini göstermezler. Çoğunlukla bir çok şeyi anlarlar ama daha az konuşurlar. Çocuklar tohuma benzerler, çiçek açmak için zamana ihtiyaç duyarlar.
- İki dille büyüyen çocuklarda, bir dilin diğer dilin önüne geçtiği olabilir. Ama bu hayatı boyunca sürekli değişebilir. O an yaşadığı olayları bağdaştırdığı dil hangisi ise o öne çıkar. Mesela, ana dili Almanca olmayan çocuklarda, ana okuluna başlayıp arkadaşlar edindiklerinde ve bu arkadaşlar onlar için önem kazanmaya başladıklarında Almanca olmayan ana dili biraz arka plana geçebilir.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Çocuğunuzu dikkatli dinleyin! Çocuğunuz bir şeyi yanlış telaffuz ettiğinde, ona „laf arasında“ o kelimeyi veya cümleyi doğru şekliyle tekrarlayın. **Doğrusunu tekrarlamaya zorlamayın.**

Yeni bir kelimeyi anında kullanmadığında sakın kalın.

Sabırlı olun! Çocuk size başka dilde cevap verse bile siz onunla kendi dilinizde konuşun. İki dille büyüyen çocuklarda, dillerden birini uzun bir süre aktif olarak kullanmak istemeyebilirler.

Çocuğunuz böyle bir dönem geçiriyor ise, sakın baskı uygulamayın. Çocuğunuza her iki dilide aktif olarak kullanabileceği imkanlar yaratın. **Böylece doğru olanı yapmış olursunuz.**

Ona kitap okumanın ve okuduklarınız hakkında konuşmanın dil gelişiminin en önemli şekli olduğunu ve çocuğunuzu okula çok iyi hazırladığını

10. Hikayenin devamını bugün bana okur musun?

Uzmanlar ne diyor?

- Bilimsel araştırmalara göre, çocuklara erken yaştan itibaren kitap okumak, onların konuşma yeteneğini geliştirmelerini olumlu yönde etkiler.
- Okumak ve anlatmak, çocuğun kelime hazinesinin genişlemesini sağlar. Bu çocuğun kendi okuma ve yazmasına iyi bir temel oluşturur. Çünkü, konuşulan dille yazılan dil farklıdır. Ona kitap okuduğunuzda yazı dilinide öğrenir.
- Masal dinleyen ve bunları tekrar anlatabilen çocuklar, ileride okulda ona faydalı olacak bir sürü şey öğrenir. Mesela, dinlemeyi bilir, derse konsantre olabilir, olayları hatırlar, yeni kelimeleri, yeni cümle kurulumlarını ve daha bir sürü şey öğrenebilir.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuza evde konuştuğunuz dil veya dillerde resimli **çocuk kitaplarından** ve hikaye kitaplarından her gün bir şeyler okuyun.

Tirol'ün birçok belediye veya şehir kütüphanelerinden farklı dillerdeki resimli çocuk ve hikaye kitaplarını kiralayabilirsiniz. Kaldığınız yerin **kütüphanesine**, sizin ana dilinizde kitapların olup olmadığını sorun.

Çocuklar törenleri severler! Sizin çocuğunuzda sever. Yatarken okunan bir hikaye töreye dönüşebilir. Çocuklar aynı hikayeyi tekrar tekrar dinlemeyi severler, kendileri tamamını öğrenip anlatmaya başlayana dek. Örneğin, onu motive edecek sorular sorarak onun hikayeyi öğrenip anlatmasına destek olun.

Almanca belki çok iyi olmayabilir, yine de dili Almanca olan resimli çocuk kitaplarından, çocuğunuza bir şeyler okuyabilirsiniz.

Büyükanne-büyükbaba ve diğer **güvenilir** aile mensupları da çok iyi birer dinleyici ve hikaye anlatıcısıdır.

Çocukların oyun oynarken ve birlikte aktivite yaparken öğrendiklerini ve televizyon veya bilgisayarın bir şey öğretmediğini

||. Televizyon? Hayır teşekkür ederim, babamın ve annemin benimle oynaması çok daha güzel...!

Uzmanlar ne diyor?

- Bir dili öğrenmek için, çocukların sadece dilin seslerini duymaları yeterli değil, aksine söylenenlerin anlamını da bilmeleri ve gördüğünü kavramaları gerekir.
- Çocuk, ancak başka insanlar ile olan ilişkisi sayesinde konuşmayı öğrenir anne ve babası ile, kardeşleri ile, diğer aile büyükleri ile ve daha sonra arkadaşları ile.
- Anne-babası ile izleyebileceği iyi bir çocuk filmi tavsiye edilir. Saatlerce televizyon ve bilgisayar başında oturması zararlıdır. Bu süre içinde çocuklar az şey öğrenirler.

çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Çocuğunuzun, **günlük yaşantıya** katılmasına müsaade edin. Yeni kelimeleri ellerini kullanarak öğrenmesine imkan verin. Yemek pişirken ve hamur işi yaparken size yardım etsin, su ile oynasın, kum, taş veya plastilin çocuğunuzun gelişimini desteklemek için televizyondan daha yararlıdır.

Çocuğunuz televizyon izliyor ise, siz bir film seçin ve izledikleriniz hakkında konuşun. Böylelikle çocuk daha iyi anlar ve yeni kelimeler öğrenir.

Kütüphanelerde kiralayabileceğiniz bir sürü **güzel oyunlar** var. Bunlar ile çocuğunuza uygun fiyata değişiklik yapabilir ve yeni teşvikler verebilirsiniz.

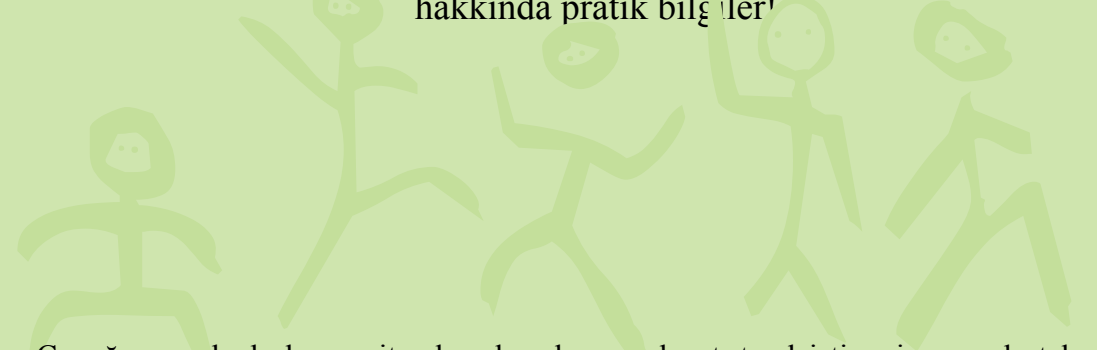
Çocuklar Almanca'yı, çok iyi öğrenebilirler eğer erkenden bu dilde arkadaşları olur ise veya erken yaşta kreş yada ana okuluna gittiklerinde daha çabuk Almanca öğrendiklerini

12. Ben başka çocuklardada bir arada olmak istiyorum!

Uzmanlar ne diyor?

- İyi Almanca bilmesi, çocuğunuzun Avusturya'da yaşamı, okulda rahat etmesi ve ileride iş dünyasında iyi şanslara sahip olabilmesi için önemlidir.
- Çocuğunuzun Almanca'yı iyi öğrenebilmesi için, bu dili duyması ve konuşması, hatta çok iyi motive edilmesi gibi çok farklı imkanlara ihtiyacı var. İyi Almanca konuşabilen arkadaşlar, bu durumda çok iyi motivasyon kaynaklarıdır.
- İncelemelere göre, çocuğun üç yaşından itibaren kreşe veya ana okuluna gitmesi, çocuğun okula başlayana kadar Almandasını güçlendirir ve okulda olan taleplere hazırlar.
- Aile diliniz Almanca olmasa bile, bu fırsat kullanılırsa, çocuğunuz bu dili çok iyi öğrenir.

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!



Çocuğunuz arkadaşlarına gitmek yada onları eve davet etmek istiyor ise, ona destek olun. Çocuklar onlara günlük yaşamda önemli olan dili normalde çok çabuk öğrenirler.

Çocuğunuzu iki buçuk üç yaşından itibaren, bir kreşe veya ana okuluna yazdırın. Bu yaştaki çocuklar, gerekli olgunluğa erişmiş olurlar ve diğer çocuklar ile oyunlar oynayıp, eğlenmeye, yeni arkadaşlar edinmekten mutlu olurlar.

Eğer, işiniz gereği ihtiyacınız var ise veya pedagojik açıdan faydalı olacağını düşünüyorsanız çocuğunuzu, daha erken yaşta da bir **çocuk bakım kuruluşuna** gönderebilirsiniz.

Çocuğunuz ile evde Almanca dışında başka bir dil konuşuyor iseniz, onu oyunlarla, kreş veya anaokulunda yeni tanışacağı dil olan Almanca'ya hazırlayabilirsiniz. Onunla bu konuyu konuşun, merakını uyandırın, ona bir kaç basit ama yeni çevresinde ihtiyaç duyacağı, kullanabileceği kavramları öğretin.

Ona bir kaç dil konuşabilmenin ne kadar muhteşem bir şey olduğunu anlatın.

- Bir dile yatırım yapmazsak kaybolur gider. Bizim, o dili unutmamamız için, konuşmamız ve özen göstermemiz gerekir.
- Çocuğunuz, ana okuluna ve daha sonra okula başladıktan sonra, Almanca onun için çok önemli bir dil haline gelecek. Bunun için sizin yardımınıza ve desteğinize ihtiyacı var. Ama, çocuğunuzun içinde büyüdüğü, sizin evde kullandığınız ana veya aile dilinize özen göstermeyi unutmayın.
- Okulda ana dil dersleri, ilk öğrenilen dili ilerletmek için çok iyi bir imkandır. Bilgi edinin ve çocuğunuzun bu derslere kaydettirin.
- Kendinizde, gazete veya kitap okuyun ve çocuğunuz ile yeni konular hakkında konuşun! Böylece siz de, çocuğunuzda dilinizi geliştireceksiniz.
- Çocuğunuzun, Almanca ve diğer dillerde okumaya motive edin.
- Dil bir hazinedir. Her dil bir hazinedir. Özen gösterilir ve geliştirilir ise değeri artar. Günümüzde bir dile iyi hakim olmak, insanın toplumda ve mesleğindeki mevkisini belirler.

Okula başlamak çocuğunuz için bağımsız olmaya giden yolda çok önemli bir adım teşkil etmektedir. Çocuğunuza yanında olduğunuz ve size her zaman için danışabileceği hissini verin. Onu mümkün olduğu kadar özgür bırakın ve gerektiği ölçüde güvende olmasını sağlayın.

Çocuğunuza ufak tefek işler ve görevler vererek ona güvendiğinizi gösterebilirsiniz. Örneğin ailenin masaya oturabilmesi için masayı kurabilir, çiçekleri suluyabilir veya komşulara bazı işlerinde yardımcı olabilir.

Çocuğunuzun kendi başına yapabileceği işleri siz üstlenmeyin. Kendi başına giyinirken veya soyunurken, ayakkabısını bağlarken veya yüzme çantasını hazırlarken sabırlı olun. Çocuğunuzun kendi işini kendi görmek üzere yetiştirin!

Çocuğunuza henüz daha okula başlamadan önce başka çocuklarla oynama ve iletişime girme imkânı tanıyın. Kurallara uymak ve başkalarına saygı duymak okulda çocuğunuzun çok ihtiyaç duyacağı özelliklerdir.

Çocuğunuzla oyun oynarken ve el işleri yaparken kendinizin ve çocuğunuzun dikkatinin dağılmamasına özen gösterin. Böylece çocuğunuz bir işe dikkatini vererek çalışmayı öğrenir.

Çocuğunuza kil, boya, kağıt ve toprak gibi farklı malzemeleri kullanma fırsatını sağlayın. Böylelikle çocuğunuzun algılama yeteneği gelişir.

Yazmayı öğrenmeye hazırlık olarak çocuğunuzla el becerisini geliştirmek üzere bazı alıştırmalar yapabilirsiniz. Boncukları ipe geçirebilir, şekiller kesebilir, meyve kesebilir, çizim ve bunlar gibi daha birçok şey yapabilirsiniz. Çocuğunuz sol elini kullanmayı tercih ettiği takdirde onu sağ elini kullanmaya zorlamayın! Bu öğrenme aşamasında bazı zorluklara yol açabilir.

Çocuğunuz hikayeleri veya yaşadıklarını tekrar tekrar anlattığı zaman hafızasını geliştirir. Ona bunu yapabilmesi için yeterli imkân verin! Onunla beraber şiir öğrenebilir veya hafıza oyunları (Memory, iskambil oyunları) oynayabilirsiniz.

Çocuğunuzun hayal gücünü harekete geçirin. Onunla beraber hikayeler uydurun ve mesela hayvanlar konuşabilseydi ne olurdu gibi hayal gücü gerektiren oyunlar oynayın. bkz. Okula giden yolda ilk adımlar. Tirol Eyaleti Okul Kurulu'nun broşürü –Yabancılar için Okul Danışma Merkezi. Innsbruck 2002

Familieninfo Tirol (Ailebildirisi Tirol)

Tirol Aile Bilgilendirme Merkezi bir eyalet kuruluşu olup JUFF – Aile Bölümü'nün bir "şubesi" olarak görev yapmaktadır. Haziran 2007'den beri Innsbruck'taki Sillpark'ta yeni yapılan binada yer alan merkez, aileler için çok çeşitli konularda ideal bir danışma merkezi haline gelmiştir. Aile bilgilendirme merkezi ekibi her türlü soruya cevap bulmakta, bulamadığı takdirde ise aileleri doğru bilgilendirme ve danışma yerlerine yönlendirmektedir.

Familien- und Senioreninfo Tirol (Aile ve Emekli Bildirisi Tirol):

Museumsstraße 38/ Sillpark, 2.kat
6020 Innsbruck
info@familien-senioreninfo.at
www.familien-senioreninfo.at
Ücretsiz hat 0800 800 508

Stadt Innsbruck (İnsbruck Şehri):

MA V – Çocuk ve Gençlik Dairesi: yuvalar, anaokulları vb. için yetkili daire; bilgilendirme ve danışma.
Stadt Innsbruck
MA V – Amt für Kinder - und Jugendbetreuung
A - 6010 Innsbruck, Maria-Theresien-Strasse 18
Telefon: + 43 (0) 512-5360 / 4210 - 4220
Faks: + 43 (0) 512-5360-1736
post.kinder.jugendbetreuung@innsbruck.gv.at
www.innsbruck.gv.at

Mutter-Eltern-Beratung (Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi):

Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi'nin ekibi ebeveynlere, hamilelik, doğum ve çocukla birlikte yaşam ile ilgili tüm konularda destek verir. Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi Tirol genelinde temsil edilmekte ve aşağıdaki konularda danışma, refakat, destek ve deneyim alışverişi imkânları sunmaktadır:

- tıbbi rutin kontroller ve bebek bakımı
- emzirme ve yaşa uygun beslenme
- hareketlerin gelişmesi ve uyku sorunları
- gelişme, teşvik, eğitim ve sizi ilgilendiren tüm diğer konular!

Mutter-Eltern-Beratung (Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi):

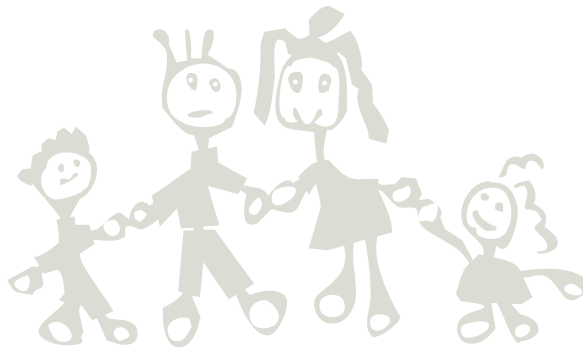
An-der-Lan-Str. 43
6020 Innsbruck
Tel.no. 0512/260135
Çalışma saatleri: Pazartesi-Cuma 8.00 ile 12.00 arası
E-posta: mutter-eltern-beratung@tirol.gv.at

Muhtarlık/Belediye Binası

Oturduğunuz yerdeki çocuk bakım hizmetleri, oyun grupları ve anaokulları ile ilgili bilgileri muhtarlıktan veya belediye binasından edinebilirsiniz.

Kütüphaneler

Tirol'deki kütüphanelerin adresleri ve açılış saatlerini Avusturya Kütüphaneler Birliği'nin web sitesinde bulabilirsiniz: <http://www.bvoe.at>



www.tirol.gv.at/integration

**INNS'
BRUCK**

www.innsbruck.gv.at